

масив. Той подчертава ролята на смесените в етническо отношение територии, близостта на езика, материалната и духовната култура, в нивото на икономическо развитие, географската среда смесените бракове върху характера на асимилационните процеси. Козлов (1971) определя етническата територия "...като база за постепенно развитие и засилване на... езиково-культурните, стопанските, социално-политическите и други връзки при формирането на новите етнически общности". Тя е относително понятие, тъй като се изменя във времето и пространството. Генчев (1984) определя основната етническа територия, като взима предвид етнообразувателния процес за основен: "основната етнична територия е онази, върху която е протекъл и завършил етнообразувателният процес, която е била материална основа на неговата първа етнична общност". Той определя етническата територия според историческата епоха на племенна, народностна, национална, като отбелязва, че именно основната етническа територия слага своя отпечатък върху културата, езика, самосъзнанието и т.н. на всеки народ. В гуахронен план историческата етническа територия може да е по-голяма или по-малка от основната, т.е. тя може да се разширява или стеснява, да се променя в зависимост от конкретните исторически причини. Може да има разлика между територията на формиране на етноса и територията, на която живее в момента – типичен пример са циганите, които се оформят като етнос в Северна Индия и по-късно мигрират и се установяват по различни части на земното кълбо.

Общата територия е условие за възникването на икономическа общност и е предпоставка за развитието на *стопански или икономически връзки* между отделните членове на етноса. Ромите правят изключение и в това отношение. Те поддържат по-тесни икономически връзки с околното население, отколкото в своята група. Това е една от причините в рамките на ромската етническа общност да не противат интеграционни процеси. Липсата на обща територия на ромите се обяснява също и с факта, че те не се стремят да се събият с такава (с изключение на някои представители на ромската интелигенция), тъй като не са способни сами да си осигурят прехраната. Липсата на обща територия принуждава ромите към постепенно разселване в средата на околното население.

В конкретното изследване с по-голямо значение е разясняването на т. нар. *етнически анклави, или етнически острови*. Причините за тяхното образуване са различни. Те могат да се образуват посредством отделянето на част от етноса от основния етнически масив в резултат на прокарването на държавните граници, вследствие на което те са подложени на асимилационни процеси. Друга причина за образуването на етнически анклави са етническите миграции, предизвикани от икономически затруднения, чуждо поддържанство, религиозни и политически преселвания. Ако етническите групи се заселват компактно на новата територия, запазват целостта си и етническата си принадлежност. В случаите, при които те се разселват пръснато сред основния етнос, са подложени в по-